

Lektionsförslag 1

Vilket nummer? När?

Fråga eleverna: Vilket nummer ska du ringa när du snabbt behöver hjälp? Be dem sedan att tyst tänka på i vilken situation de ska ringa 112.

Eleverna talar därefter högt om för gruppen vilken situation de tänkte på. Övriga säger ja om de håller med om att situationen är exempel på när man ska ringa 112, och nej om de inte tycker att det är en anledning att ringa. Eleverna motiverar nej-svaren.

Ambulans, polis och brandkår

Skriv ambulans, polis och brandkår i tre spalter på tavlan.

Fråga vilka som hade exempel på en situation när ambulans behövdes. Skriv kort en beskrivning av situationen under ordet ambulans.

Fortsätt på samma sätt med polis och brandkår samt eventuellt fjäll/sjöräddning.

Att ringa 112

Berätta om innehållet i texten "Att ringa 112."

Dela ut texten till eleverna. Läs själv texten högt och förklara svåra ord.

De sitter sedan i grupper om tre och läser texten flera gånger genom att läsa en mening var. De skriver sedan ner de 3-5 meningar som de tycker är viktigast i texten.

Eleverna jämför sedan meningarna med varandra.

Varje grupp läser därefter upp de meningar som alla tre bedömt vara viktigast. Ställ sedan innehållsfrågorna på texten.

Frågor från SOS-operatören

Skriv på tavlan: Vad har hänt? Var har det hänt? Vilket telefonnummer ringer du från? Förklara att frågorna ställs för att kunna bedöma vilken hjälp som behövs och hur bråttom det är med hjälpinsats. Berätta att hjälpen ofta larmas ut medan samtalet pågår.

Att operatören frågar efter telefonnummer är för att kunna få kontakt igen om samtalet bryts. Berätta att frågorna även kan vara: Vad har inträffat? Var befinner du dig? Är någon skadad?

Dialog 1 och 2

Läs dialogerna nummer 1 och 2.

- 1) En man som ramlat i rulltrappan
- 2) En kvinna som har svårt att andas

Dela ut båda dialogerna till samtliga i gruppen.

De läser båda dialogerna och väljer sedan en av dem.

Elever som valt samma dialog sätter sig i par och läser mot varandra.

Eleverna berättar för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut.

Skriv frågorna till dialogerna eller dela ut dem. Frågorna kan besvaras enskilt/i par/i grupp. Kontrollera svaren tillsammans när alla frågorna är besvarade.

Jämför kulturer

Frågor: Vad gjorde du i ditt födelseland i en nödsituation? Ringde du någonstans? Frågade du någon? Kommer du ihåg någon nödsituation som du vill berätta om?

Lektionsförslag 2

Vad är trygghet?

Berätta med en eller ett par meningar vad du tycker att trygghet är för dig. Skriv på tavlan: Trygghet är.....

Be eleverna fundera på vad trygghet är för dem och att kort skriva ner det. De som vill kan sedan läsa upp meningen eller meningarna.

Jämför kulturer

Fråga: Är trygghet samma sak för dig nu som tidigare? Om inte, vad är annorlunda? Betyder trygghet ungefär detsamma för människor i hela världen? Om inte, vad är olika?

Fortsätt med att diskutera vad som behövs för att människor ska känna sig trygga.

För in samtalet på att 112 bidrar till trygghet i samhället, men att det tyvärr finns människor som ringer nödnummer 112 även när det inte är en nödsituation.

Nödnummer i nödsituation

Förklara att 112 är Sveriges nödnummer och att det bara ska användas när det är fara för liv, egendom eller miljö. Det är det som är nödsituationer. Förklara innebörden av orden.

Eleverna ger exempel på egendom och miljö.

Berätta att det finns människor som ringer 112 och frågar:

Hur mycket är klockan? När går tåget till Malmö?

Be eleverna ge exempel på vad de tycker är en nödsituation.

Eleverna sitter sedan i par/grupper och diskuterar vad de illustrerade situationerna föreställer. De skriver en passande mening till varje situation och lägger bilderna i två högar; en hög som de tycker visar nödsituationer och en hög som inte visar nödsituationer.

Flera par/grupper läser sedan bildtexterna tillsammans och jämför och motiverar sina val.

Har du ringt 112?

Frågor: Har du ringt 112 någon gång? Vad hade hänt? Vilken hjälp fick du?

Egna dialoger

Under bladet med dialog 2 finns ett blad med tomma rader. Dela ut bladet och be eleverna skriva egna dialoger.

I dialogerna ska finnas svar på frågorna:

Vad har hänt? Var är du? Vilket telefonnummer har du?

De som vill läser upp sin dialog med läraren/annan deltagare som agerar SOS-operatör.

Lektionsförslag 3

Ord om eld

Tänd en tändsticka. Be eleverna säga alla ord de tänker på när de ser elden. Skriv orden på tavlan. Gruppera dem gärna i ordklasser.

Eleverna arbetar i par och sätter in orden i meningar, muntligt eller skriftligt.

Dialog 3

Läs dialog nummer 3.

3) Brand i en papperskorg

Dela ut dialogen. Eleverna läser dialogen och berättar för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut. Fråga: Hur känner sig kvinnan som ringer? Skriv svaren på tavlan. Eleverna väljer ett av orden och försöker läsa dialogen så att det hörs vilket av orden de har valt, till exempel orolig.

Dela ut frågorna till dialogen. Frågorna kan besvaras enskilt/ i par/ i grupp. Kontrollera svaren tillsammans när alla frågorna är besvarade.

Brand 1

Skriv de ord på tavlan som står i rutan till lucktext "Brand 1." Gå igenom betydelsen av orden.

Dela ut lucktexten "Brand 1." Eleverna fyller i de ord som fattas.

Varje ord förekommer bara en gång i texten. Kontrollera tillsammans att texten är riktigt ifylld.

De läser sedan de korrekta meningarna högt i par för varandra.

Ska du ringa 112 om...

Läs några exempel högt från bladet "Ska du ringa 112 om" och diskutera tillsammans. Dela sedan ut bladet med situationerna och låt eleverna sitta i par/grupper och diskutera i vilka fall man ska ringa 112. Be dem motivera sina svar.

Gå igenom parens/gruppernas synpunkter tillsammans i storgrupp. Eleverna skriver sedan ner situationerna under rubrikerna "Ringa 112" och "Inte ringa 112." De läser situationerna under rubriken "Ringa 112" högt för varandra i par.

Öva uttal

Läs varje mening från bladet "Öva uttal" högt. Eleverna upprepar mening för mening.

Dela ut bladet med uttalsövningarna. Eleverna sitter parvis och läser meningarna. De ska både träna på att vara inringare och SOS-operatör.

Eleverna läser dialogerna nummer 1, 2 och 3 igen och tänker på uttalet. Varje par framför en av dialogerna för ett annat par eller för hela gruppen.

Lektionsförslag 4

Associationsövning

Fråga: Vad tänker ni på när jag säger ordet skola, Sverige, sport?

Skriv ambulans på tavlan och be eleverna säga och sedan skriva vad de tänker på.

Gör likadant med orden: polis och brandkår. Eleverna säger sedan varsitt ord under varje kategori. Skriv orden på tavlan. Gruppera eventuellt orden i ordklasser.

Kontrollera att alla förstår orden. De läser sedan orden högt flera gånger. Samla gärna alla orden, skriv ner dem och dela ut påföljande dag för att träna.

Dialog 4

Läs dialog nummer 4.

4) En ung kille som svimmat

Dela ut dialogen. Eleverna berättar för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut. Frågor: Vem är det som ringer? Hur gammal är killen? Eleverna läser parvis och stryker under alla ord de inte förstår. Gå igenom orden. Eleverna ringar sedan in alla substantiv de hittar i texten och jämför med varandra. Sätt in orden i nya meningar, muntligt eller skriftligt.

Dialog 5

Läs dialog nummer 5.

5) En flicka som har ett epilepsianfall

Dela ut dialogen. Eleverna berättar för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut. Frågor: Vad heter flickan? Hur gammal är hon?

Eleverna läser sedan parvis och stryker under alla ord de inte förstår. Gå igenom orden.

Eleverna ringar sedan in alla verb de hittar i texten och jämför med varandra. Sätt in orden i nya meningar, muntligt eller skriftligt.

Jämför kulturer

Frågor: Vad gör människor i ditt födelseland när de blir akut sjuka? Vem kontaktar de? Be dem skriva landets namn, till exempel Kina, överst på ett papper och redogöra skriftligt.

Dialog 6

Läs dialog nummer 6.

6) En man som ramlat i vattnet

Dela ut dialogen. Eleverna berättar för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut. Frågor: Vad heter mannen som ringer? Vilket yrke har han? Eleverna läser sedan parvis och stryker under alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. Eleverna ringar därefter in alla adjektiv i texten och jämför med varandra. Sätt in orden i nya meningar, muntligt eller skriftligt.

Skriv frågorna till dialogerna eller dela ut dem. Frågorna kan besvaras enskilt/i par/i grupp. Kontrollera svaren tillsammans när alla frågorna är besvarade.

Eleverna väljer en av dialogerna och läser i par med någon som valt samma dialog.

Lektionsförslag 5

Eld

Fråga: Vad tänker ni på när ni hör ordet eld?

Berätta om innehållet i texten "Rök kan döda – stäng dörren." Dela ut texten. Eleverna stryker under alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. Eleverna läser sedan texten i par, gärna varannan mening. Eleverna skriver därefter ner de 5–10 viktigaste meningarna från texten. De jämför sedan sina meningar med varandra i grupper om fyra.

Varje grupp läser upp de meningar som alla fyra bedömt vara viktigast.

Brand 2

Skriv de ord på tavlan som står i rutan till lucktext "Brand 2." Gå igenom betydelsen av orden.

Dela ut lucktexten Brand 2.

Eleverna fyller i de ord som fattas. Varje ord förekommer bara en gång. Kontrollera tillsammans att det är rätt ifyllt.

De läser sedan de korrekta meningarna högt i par för varandra.

Dialog 8

Läs dialog nummer 8.
8) Brand i en lägenhet

Dela ut dialogen och be dem läsa den med inlevelse.

Eleverna skriver tre–fem meningar av vad de uppfattade av dialogen.

De berättar sedan för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut.

Dela ut frågorna till dialogen. Frågorna kan besvaras enskilt/ i par/ i grupp. Kontrollera svaren tillsammans när alla frågorna är besvarade.

Brandvarnare

Berätta om innehållet i texten "Brandvarnare."

Dela ut texten. Eleverna stryker under alla ord de inte förstår. Gå igenom orden och läs texten tillsammans.

Eleverna skriver sedan ner de 5–10 viktigaste meningarna från texten. De jämför sina meningar med varandra i grupper om fyra.

Varje grupp läser upp de meningar som alla fyra bedömt vara viktigast.

Frågor

Läs frågorna högt till "Rök kan döda – stäng dörren". Deltagarna svarar genom att skriva R eller F. Kontrollera svaren.

Gör likadant med frågorna till "Brandvarnare".

Dela ut frågorna. Kontrollera att alla förstår samtliga ord. Eleverna läser meningarna och besvarar med R eller F.

Jämför kulturer

Frågor: Vad gjorde du i ditt födelseland när du upptäckte en brand? Ringde du någonstans? Frågade du någon? Minns du någon brand som du vill berätta om? Hur upptäckte du branden? Hade du brandvarnare?

Lektionsförslag 6

Dialog 7

Läs dialog nummer 7.

7) En man som skjuter inne i en affär

Dela ut dialogen och be dem läsa den. Eleverna skriver tre-fem meningar av vad de uppfattade av dialogen.

De berättar sedan för varandra vad som inträffat och om det är ambulans, brandkår eller polis som larmas ut.

Dela därefter ut frågorna till dialogen. Frågorna kan besvaras enskilt/ i par/ i grupp. Kontrollera svaren tillsammans när alla frågorna är besvarade.

Om 112 Frågor och svar

Ställ några av frågorna. Eleverna gissar och svarar.

Dela ut frågorna. Eleverna sitter i par och försöker besvara dem. Dela sedan ut svaren så att eleverna kan kontrollera om de svarat rätt.

Eleverna sitter sedan i nya par och besvarar ett antal av frågorna utan att se svaren. Därefter kontrollerar de att de svarat rätt.

Viktiga hjälpnummer

Fråga: Vart kan du ringa om du behöver hjälp eller information och det inte är en nödsituation? Skriv deltagarnas förslag på tavlan.

Dela ut bladet om viktiga hjälpnummer.

Eleverna fyller i det med hjälp av internet eller nummerupplysning.

Alla kan söka efter samtliga telefonnummer eller dela upp numren mellan sig.

1177

Fråga: Har du ringt till 1177 någon gång? När kan du ringa 1177? Vad passar att fråga om? Berätta om innehållet i texten "Att ringa 1177."

Dela ut texten. Eleverna stryker under alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. De läser sedan texten i par, gärna varannan mening. Eleverna skriver därefter ner de 5-10 viktigaste meningarna från texten. De jämför sedan sina meningar med varandra i grupper om fyra.

Varje grupp läser upp de meningar som alla fyra bedömt vara viktigast.

Frågor

Läs frågorna högt till "Att ringa 1177." Eleverna besvarar frågorna skriftligt individuellt. Kontrollera svaren.

Jämför kulturer

Frågor: Vem frågade du om sjukdomar och vård i ditt födelseland? Minns du någon gång du var sjuk? Hur länge var du sjuk? Hur gjorde du för att bli frisk?

Lektionsförslag 7

114 14

Fråga:

Har du ringt till 114 14 någon gång?
När kan du ringa 114 14? Vad passar
att fråga om? Berätta om innehållet i
texten "Att ringa 114 14."

Dela ut texten. Eleverna stryker under
alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. De läser sedan
texten i par, gärna varannan mening.

Eleverna skriver därefter ner tre
situationer där de anser att man ska
ringa 114 14. De jämför och diskuterar
sedan situationerna med varandra i par.

Varje par läser upp två meningar
där de beskrivit att man ska ringa 114
14. Övriga elever säger ja eller nej till
förslagen och motiverar sina svar.

Frågor

Läs frågorna högt till "Att ringa 114 14."
Eleverna besvarar frågorna skriftligt
individuellt. Kontrollera svaren.

Jämför kulturer

Fråga: Kontaktade du polisen i ditt
födelseland någon gång? Om ja, vad
hade hänt? Hur kontaktade du polisen?
Fick du den hjälp du ville ha?

113 13

Fråga: Vet du vilket nytt nummer som
började fungera i Sverige 11 mars 2013?
Berätta om innehållet i texten "Att ringa
113 13."

Frågor: Har du ringt till 113 13 någon
gång? När kan du ringa 113 13? Vad
passar att fråga om? Vad passar att själv
informera om?

Dela ut texten. Eleverna stryker under
alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. Eleverna läser
sedan texten i par, gärna varannan
mening.

Eleverna skriver därefter ner tre
situationer när de tycker att man ska
ringa 113 13. De jämför och diskuterar
sedan situationerna med varandra i par.

Varje par läser upp två meningar
där de beskriver att man ska ringa 113
13. Övriga elever säger ja eller nej till
förslagen och motiverar sina svar.

Frågor

Läs frågorna högt till "Att ringa 113 13."
Eleverna besvarar frågorna skriftligt
individuellt. Kontrollera svaren.

Jämför kulturer

Frågor: Hur fick du information om
kriser och olyckor i ditt födelseland?
Lämnade du själv information om kriser
och olyckor någon gång?

Om vad? Till vem? Hur lämnade du
informationen?

Stannade informationen hos
den personen? Förde han eller hon
informationen vidare?

Lektionsförslag 8

VMA

Fråga: Vet du vad VMA betyder? Berätta om innehållet i texten "VMA."

Vad tänkte du första gången du hörde signalen? Hur fick du veta vad signalen betydde?

Dela ut texten. Eleverna stryker under alla ord de inte förstår.

Gå igenom orden. De läser sedan texten i par, gärna varannan mening.

Frågor

Läs frågorna högt till "VMA."

Eleverna besvarar frågorna skriftligt individuellt. Kontrollera svaren

Jämför kulturer

Frågor: Hur varnar man människor i ditt födelseland? Finns det någon speciell signal? Minns du någon gång som du blev varnad? I så fall, vad blev du varnad om?

Hur blev du varnad? Hur fick du veta att faran var över?

Repetera

Eleverna läser igenom texterna om 1177, 114 14, 113 13 och VMA igen.

Frågesport om 1177, 114 14, 113 13 och VMA

Sätt upp frågorna till frågesporten på spridda ställen inomhus eller utomhus. Eleverna går sedan runt och besvarar frågorna i grupper om tre.

Gå igenom svaren och utse gärna en vinnande trio inom varje rubrik.

Repetera mera

Eleverna läser texterna "Rök kan döda – stäng dörren" och "Brandvarnare" igen. De sitter sedan i par och berättar kort om innehållet i varje underrubrik för varandra, till exempel "Ta trappan", "Alla vaknar".

Repetera uttal

Läs varje mening från bladet "Öva uttal" högt. Eleverna upprepar mening för mening.

Dela ut bladet och be dem sitta parvis och läsa meningarna. De ska både träna på att vara inringare och SOS-operatör. Eleverna ger sedan förslag på fler meningar som passar under rubriken inringare. De ger också förslag på fler frågor och meningar som passar för operatören.

Frågesport om 112

Sätt upp frågorna till frågesporten på spridda ställen inomhus eller utomhus. Ställ några av frågorna. Eleverna gissar och svarar.

Eleverna är i grupper om 3 och går runt och besvarar frågorna. Gå igenom svaren och utse gärna en vinnande trio.

Mer information

www.sosalarm.se/

112-och-andra-viktiga-nummer/